Vols participar en una excavació arqueològica a la vil·la romana de Mas dels Frares?

L'ICAC organitza una nova campanya d'excavacions arqueològiques a la vil·la romana del Mas dels Frares, a Constantí (Tarragonès), amb la col·laboració de la Facultat d'Enologia de la URV.

La intervenció està programada per als dies 28 d'agost al 15 de setembre de 2023 i es durà a terme en el marc del projecte de recerca Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), II Fase, sota la direcció tècnica de Francesc Rodríguez, investigador postdoctoral adscrit a l'ICAC, i Karen Fortuny i Òscar Caldés, investigadors predoctorals al grup MIRMED de l'ICAC.

La campanya 2023 obre la porta a la **participació d'estudiants de grau i postgrau** que vulguin prendre part de les tasques d'excavació arqueològica, dibuix arqueològic, consolidació arquitectònica i estudi de materials.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Inscriu-te i participa!

La vil·la romana del Mas dels Frares s'ubica al terme municipal de Constantí, a 1,5 km d'aquesta localitat i al costat del **Celler Experimental** de la Facultat d'Enologia de la URV. Els treballs arqueològics efectuats en els darrers anys ha demostrat l'existència d'un jaciment rural entre els segles II aC i VII dC. La part central d'aquest període constituí una vil·la agrícola centrada en el conreu del vi com a activitat econòmica prioritària.

El jaciment del Mas dels Frares aporta informació molt rellevant sobre el procés de romanització del territori de Tàrraco.

Aquests indicis mostren com l'actual territori de Constantí fou un dels primers en ser conreat per colons itàlics. Altre fet rellevant ha estat la documentació de la perdurabilitat de l'ocupació rural durant el període visigòtic. Les termes de la vil·la i la seva gran bassa foren ocupats per espais domèstics tot reflectint l'ocupació rural de l'Ager Tarraconensis fins a

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

l'arribada de l'islam.

Més enllà del projecte de recerca, el programa d'excavacions a la vil·la del Mas dels Frares té com a objectiu esdevenir **un espai estable i consolidat de pràctiques universitàries**. L'excavació està inclosa en el programa de pràctiques de la Universitat Rovira i Virgili.

> Les persones que participin en l'activitat podran dur a terme tasques d'excavació arqueològica, dibuix arqueològic, consolidació arquitectònica i estudi de materials.

⇒ L'horari de treball serà de 7 h a 14 h. L'assistència mínima és de dues setmanes. No hi ha taxa d'inscripció (no s'inclou allotjament).

Termini d'inscripció

> El termini d'inscripcions finalitza el proper 15 de juny de 2023. Les inscripcions s'han d'adreçar a activitats@icac.cat.

Vista del jaciment de Mas dels Frares (Constantí), ubicat a la part inferior del Celler Experimental de la Facultat d'Enologia de la URV. A la dreta, Karen Fortuny i Josep Maria Puche comenten la proposta de planimetria del jaciment, l'estiu de 2022. Foto: ICAC (CC BY 4.0).

Els treballs arqueològics en aquesta vil·la romana van començar el 2019, en el marc del projecte Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), I Fase elaborat per Josep M. Macias, reconegut i finançat per la Generalitat de Catalunya (projecte quadriennal CLT009-18-0102).

Aquesta iniciativa comportà un conveni de col·laboració entre la Universitat Rovira i Virgili (URV), l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i l'Ajuntament de Constantí per a potenciar la recerca arqueològica al jaciment rural de Mas dels Frares i valorar l'entitat patrimonial d'aquesta vil·la romana de l'antic *territorium* de Tàrraco. El projecte comptava també amb el suport del Consell Regulador de la Denominació d'Origen Catalunya.

L'última intervenció es va dur a terme l'hivern de 2022, per tal de consolidar els resultats de la campanya arqueològica de l'estiu, en què es van trobar noves **evidències de la continuïtat d'espais residencials d'època visigoda**, bastits en un període en què havien desaparegut els models de les grans vil·les residencials del Camp de Tarragona, associades a les classes nobles de la ciutat.

Els últims treballs al jaciment de Mas dels Frares han permès documentar una sèrie d'elements que han donat major intel·ligibilitat al panorama cronoevolutiu de la vil·la romana.

L'última fase de treballs arqueològics de 2022 va tenir lloc la setmana del 28 de novembre al 2 de desembre, amb l'objectiu de consolidar els treballs arqueològics anteriors i obtenir nous elements per a **millorar la documentació i datació dels elements trobats a la vil·la romana** de Mas dels Frares. En aquest sentit, una de les zones on s'ha excavat és l'espai entre un dels àmbits descoberts a l'estiu passat i l'alveus petit, visible al límit N-O del jaciment.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Possible espai productiu. A sobre del jaló es veuen les dues canalitzacions o depressions a un dels seus murs. Foto: ICAC (CC 4.0).

Aquests treballs arqueològics formen part del projecte de recerca quadriennal Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), II Fase, reconegut i finançat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Els treballs s'han dut a terme sota la direcció de Francesc Rodríguez, Òscar Caldés i Andreu Muñoz, investigadors de l'equip de recerca en Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana de l'ICAC; i han comptat amb la participació d'alumnes de la URV que ja havien col·laborat en excavacions passades al mateix jaciment.

Les tasques realitzades en aquesta campanya han permès documentar dos nous murs que formarien part d'un primer estadi de la vil·la romana. L'equip ha pogut

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

constatar que les estructures que s'emmarquen dins d'aquest moment son anteriors a la gran cisterna.

Al límit S-O de la zona intervinguda s'ha identificat un espai quadrangular amb part del seu paviment, que podria respondre a una funcionalitat productiva, atès que tot just al seu costat hi ha un petit dipòsit que fou parcialment excavat l'estiu del 2022. En un dels murs que el tanca s'hi han detectat dues petites canalitzacions de servei, potser per acumular residus sòlids per permetre una neteja més ràpida.

Visió de la part excavada dins l'àmbit 1.4, amb el nivell geològic sota el jaló, un possible mur al seu costat i dos murs adjacents a la part superior de la imatge. Foto: ICAC (CC 4.0).

En la difusió dels resultats, els directors tècnics de l'excavació, Karen Fortuny i Òscar Caldés, investigadors predoctorals de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, van poder mostrar l'ampliació de la zona d'excavació a l'espai termal de la vil·la, que havia permès la **documentació de dues piscines més**. Les dues noves estances, relacionades amb l'espai termal de la vil·la, compten amb un sól i un revestiment de molt bona qualitat.

> Les troballes de la campanya 2022 a Mas dels Frares posen de manifest la presència d'un dels conjunts termals més rellevants del Camp de Tarragona. És un fet singular perquè les vil·les romanes del Camp de Tarragona documentades acostumen a tenir unes dimensions bastant més reduïdes, més modestes, que les que s'han detectat a Constantí.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Vista del sector nou excavat al jaciment de Mas dels Frares (Constantí), amb les dues noves estances trobades. Foto: ICAC (CC BY 4.0), juliol de 2022.

Finançament:

Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Constantí.

Amb el suport de:

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili.

Aquesta intervenció forma part del projecte Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), finançat amb un projecte quadriennal del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (CLT009/18/00100).

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica és un **centre CERCA** creat com a consorci el 2003 per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. Té la seu a Tarragona, ciutat reconeguda com a Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 2000, i està especialitzat en la recerca i formació avançada en arqueologia clàssica.

Més informació al web www.icac.cat

CERCA Centres de Recerca de Catalunya

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Notícies relacionades:

«Noves tasques de documentació al jaciment de Mas dels Frares (Constantí)», ICAC, 30 de gener de 2023.

«Les noves excavacions arqueològiques a Mas dels Frares (Constantí) confirmen el caràcter senyorial d'aquesta vil·la romana del Camp de Tarragona», ICAC, 14 de juliol de 2022.

«Aquest estiu, reprenem les excavacions arqueològiques a la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès)», ICAC, 12 de maig de 2022.

«Finalitza la primera fase del projecte de recuperació patrimonial a la vil·la romana de Mas dels Frares (Constantí)», ICAC, 30 de juliol de 2021.

«Comença la campanya 2021 d'excavacions arqueològiques a la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès)», ICAC, 2 de juliol de 2021.

«Una visita guiada a Mas dels Frares permet conèixer la vil·la romana i el celler experimental de la Facultat d'Enologia», Ajuntament de Constantí, 10 de maig de 2021.

«La URV, l'ICAC i l'Ajuntament de Constantí engeguen un projecte integral de recuperació patrimonial a la vil·la romana del Mas dels Frares», *Diari Digital de la URV*.

«La URV, l'ICAC i l'Ajuntament de Constantí presenten el projecte de recuperació patrimonial a la vil·la romana de Mas dels Frares», Ajuntament de Constantí.

«Impulsen un projecte de recuperació patrimonial de la vil·la romana del Mas dels Frares», *Tarragona Ràdio*.

«Engeguen el projecte de recuperació de la vil·la romana del Mas dels Frares», *InfoCamp de Tarragona*.

«Engeguen un projecte per recuperar la vil·la romana del Mas dels Frares», *Diari Més Digital*.

«La URV, l'ICAC i l'Ajuntament de Constantí col·laboren en un projecte de recuperació patrimonial del Mas dels Frares», *La Ciutat* diari digital.

«La URV, l'ICAC i l'Ajuntament de Constantí engeguen un projecte integral de recuperació patrimonial a la vil·la romana del Mas dels Frares», *Constantí Ràdio*.

«Descobreixen un possible centre d'explotació vinícola romà al Mas dels Frares», *Tac12*.